

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Ystads kommuns arbete
med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
grundskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Ystads kommun avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Ystad kommuns ansvarstagande för grundskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Ystads kommun i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i hög utsträckning att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet så att det kollegiala lärandet tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 maj 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8976) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudman och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att

utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i hög utsträckning att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har skapat en tydlig organisation och en känd ansvarsfördelning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utvecklingsarbetet leds av skolcheferna som planerar verksamheten så att organisationen stöttar arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har arbetat medvetet med att i olika forum, exempelvis på försteläraryrträffar och i rektorsgruppen, klargöra styrkedjan och vars och ens ansvar inom arbetet med vetenskaplig grund. Skolcheferna för också återkommande diskussioner med rektorerna kring hur forskning och beprövad erfarenhet kan användas för att utveckla utbildningen. Huvudmannen identifierar behov som är gemensamma för skolenheterna och ansvarar för att fastställa övergripande utvecklingsområden samt att dessa vilar på vetenskaplig grund. Därefter är det rektorernas ansvar att leda utvecklingsarbetet på respektive skolenhet utifrån de lokala behov som finns. Det är tydligt uttalat av huvudmannen att det utvecklingsarbete som rektorerna bedriver ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rektorernas uppdragsbeskrivning är också tydlig med att de ska säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och det är också tydligt vad som förväntas av rektorerna när det gäller att sprida det vetenskapliga förhållningssättet till lärarna. Exempelvis har några skolor detta som lokalt utvecklingsområde. Utbildningsförvaltningen har även en utvecklingsavdelning som har ett tydligt uppdrag att bistå i skolornas och huvudmannens pågående utvecklingsarbete genom vetenskaplig förankring och relevanta forskningsunderlag och som stödjer implementering av forskningsbaserade metoder. Utvecklingsavdelningen håller bland annat i de så kallade mål- och strategidagarna där riktlinjer för utvecklingsarbetet dras upp. I det sammanhanget har de som uppdrag att förbereda underlag i form av relevant forskning. De är också involverade i huvudmannens två stora utvecklingsarbeten för rektorer respektive förstelärare, RULE (Rektors undervisningsnära ledarskap) och PYS (Processtöd i Ystad).

Därutöver ger de stöd till rektorerna när det gäller att hitta relevanta forskningsunderlag för de olika skolenheternas lokala utvecklingsarbete. I sin organisation har huvudmannen även på skolenhetsnivå funktioner med uppdrag riktade mot vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. På varje skolenhet finns exempelvis förstelärare med ett uttalat uppdrag att leda pedagogisk utveckling och omsätta forskning och beprövad erfarenhet i praktiken. I uppdraget ingår att hålla sig uppdaterad på forskning och ge förslag på vilken forskning som skolans utvecklingsarbete ska vila mot. Förstelärarna är också viktiga i arbetet med att förmedla det vetenskapliga förhållningssättet till sina kollegor. Huvudmannen har formulerat förstelärarnas gemensamma grunduppdrag och rektorerna har ansvar för att de egna förstelärarna får ansvarsområden baserade på de lokala utvecklingsområdena. Övriga lärares ansvar för att hålla sig uppdaterade med aktuell forskning, framför allt sådan som är undervisningsnära och handlar om deras ämnen, är tydligt uttalat.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bevakar regelbundet aktuell forskning. Ledningsgruppen, där skolcheferna ingår, har en central roll i arbetet med att bevaka forskning som är aktuell och relevant för huvudmannens utvecklingsarbete. Fokus i bevakningen är forskning inom skolutveckling och systematiskt kvalitetsarbete men också inom de områden som är aktuella i kommunens övergripande utvecklingsområden. Skolcheferna använder sig av en bredd av källor, såsom sammanställningar från skolmyndigheter och forskningsinstitut samt ofta refererad akademisk litteratur. De är då måna om att forskningen och litteraturen kommer från etablerade forskare och att den ska vara relevant utifrån en svensk kontext. Även artiklar och annan litteratur om beprövad erfarenhet ingår i bevakningen. Vidare har utvecklingsenheten ett uttalat ansvar att bevaka forskning inom de områden som huvudmannen och skolenheterna arbetar med. Utvecklingsenheten har en stor bredd i sin bevakning och i denna ingår även forskning om jämställdhet.

Huvudmannen arbetar också aktivt med att tillgängliggöra forskning av relevans för skolorna genom mötesforum, handledning och stöd. Skolcheferna och utvecklingsenheten är centrala funktioner för att tillgängliggöra och omsätta forskning och beprövad erfarenhet till praktik. Huvudmannens utvecklingsprogram för rektorerna är ett forum där detta arbete bedrivs, och därutöver används gemensamma mål- och strategidagar och rektorsmötena i detta syfte. Förstelärarnas nätverk liksom professionsnätverk för andra yrkesgrupper används också medvetet för att förmedla relevant forskning. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har skolenheterna kontinuerligt tillgång till stöd från utvecklingsenheten. Deras tjänster är välkända och används av rektorerna.

Därutöver är huvudmannen medlemmar i ett fristående forskningsinstitut, vilket innebär att alla anställda får veckobrev med förslag på vetenskaplig litteratur, både allmändidaktisk och ämnesspecifik och de har också tillgång till forskningsinstitutets plattform. Därutöver använder huvudmannen sig av interna digitala kanaler för att sprida information om forskning. Den information som rektorerna får ta del av sprids vidare i verksamheterna genom exempelvis arbetsplatsträffar och skolors egna veckomejl. Rektorerna gör då ett urval utifrån den lokala kontexten och skolans pågående utvecklingsarbete.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen bedriver ett aktivt och medvetet arbete för att skapa samverkan med externa aktörer kring vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utifrån identifierade utvecklingsbehov har huvudmannen knutit sig till ett fristående forskningsinstitut, och initierat ett övergripande samarbete med forskare kopplade dit. Denna samverkan bedrivs än så länge endast på huvudmannanivå men omfattar insatser på flera nivåer inom huvudmannens organisation. Huvudmannen samverkar också med lärosäten kring verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Därutöver ingår huvudmannen i olika former av extern tvärprofessionell samverkan kring att ge barn och elever samordnat stöd, både lokalt och regionalt. Här används exempelvis en modell som utgår från beprövad erfarenhet och en forskare är kopplad till arbetet. Den samverkan som sker med lärosäten och andra externa aktörer ger avtryck i organisationen genom att resultaten sprids till skolenheterna via skolchefer, förstelärare och förvaltningens olika avdelningar. Exempelvis förmedlar rektorerna erfarenheter vidare till sina förstelärare via olika forum på skolenheterna.

Huvudmannen har även organiserat för regelbunden samverkan inom den egna organisationen, på huvudmanna-, rektors- och lärarnivå. Såväl ledningsgrupp som utvecklingsenhet har planerad, regelbunden samverkan kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detsamma gäller för rektorerna som samverkar i rektorsgruppen och inom ramen för utvecklingsarbetet med rektors undervisningsnära ledarskap. För förstelärarna organiseras ett förstelärarnätverk som leds av representanter för det fristående forskningsinstitutet. Syftet med de olika samverkansformerna är att rektorerna ska utveckla sin kompetens när det gäller att leda förstelärarna och att förstelärarna ska öka sin kompetens att driva vetenskapligt grundad utveckling på respektive skola och leda sina kolleger. Även övriga professioner inom skolan ingår i professionsnätverk som leds av rektorer, och rektorsmötena används till att planera innehåll och vilken forskning som kan användas i respektive nätverksgrupp. Arbetssättet i grupperna är forskningsbaserat. All samverkan organiseras så att den bygger på vetenskaplig grund och forskningsbaserade arbetssätt

och så att det finns en tydlig röd tråd som utgår från förvaltningens mål. Förstelärarnas kunskaper från nätverksträffarna används i skolornas lokala arbete.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen följer systematiskt och kontinuerligt upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utgångspunkten för uppföljningarna är att huvudmannen ser till att arbetet med de lokala utvecklingsområdena alltid vilar på vetenskaplig grund och att huvudmannens uppföljning sedan utgår från dessa. På skolenhetsnivå följer rektorn, via återkommande träffar med förstelärarna, upp hur arbetet bedrivs och den forskning de valt att vila arbetet mot. Rektorerna förmedlar sedan vidare informationen i organisationen bland annat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen efterfrågar då bland annat vilken forskning de har valt att använda sig av inom sina utvecklingsarbeten och rektorerna förväntas beskriva och förklara på vilka grunder de arbetar med det som de valt. Huvudmannen följer även upp skolenheternas arbete genom att ta del av lärarnas analyser och får på så sätt en bild av hur vetenskapligt grundat arbetet är. Huvudmannens uppföljning tar sig även uttryck i att organisation, ansvarsfördelning och skolenheternas förutsättningar följs upp både inom ramen för kvalitetsarbetet och kontinuerligt på rektorsträffarna och i medarbetarsamtal. Uppföljningen av arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet mynnar på ett tydligt sätt ut i att huvudmannen säkerställer att skolorna har praktiska förutsättningar att beakta detta i utbildningen. Genom att huvudmannen löpande för en dialog med rektorerna om hur utbildningen genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt och utgår ifrån beprövad erfarenhet, får huvudmannen en tydlig bild av hur arbetet fungerar och vilka behov som finns på de olika skolenheterna. Huvudmannen har identifierat att de behöver öka forskningslitteraciteten generellt vilket är utgångspunkten i förstelärarnätverken, där de har arbetat utifrån litteratur i syfte att öka förstelärarnas kompetens att värdera litteratur och säkerställa att litteraturen är vetenskaplig. Uppföljningen leder också till att huvudmannen vidtar åtgärder för att stödja rektorer vid behov, exempelvis i form av att utvecklingsledare åker ut och stöttar i perioder.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har på olika nivåer i sin organisation påbörjat ett arbete som syftar till att personalens praktiska erfarenheter ska kunna tas tillvara och utvecklas till beprövad erfarenhet, men det saknas tydliga strukturer för hur arbetet ska bedrivas. Huvudmannens arbete med processtöd för förstelärarna ska leda till att de utvecklar en ökad förmåga att leda utvecklingsarbete på sina skolenheter. Exempelvis har de har läst gemensam litteratur om hur man samtalar med lärarna och de får ta del av olika metoder för att leda det kollegiala arbetet. Det är också uttalat att lärarna ska arbeta med kollegialt lärande på alla skolor. Gemensamt för skolenheterna är att lärarna arbetar med utvalda områden, läser litteratur och i viss mån provar och delar med sig av erfarenheter. Det finns också exempel på mer strukturerat arbete som enskilda lärargrupper bedriver. Huvudmannen har emellertid inte förmedlat tydliga strukturer för hur arbetet i ämnesgrupperna ska bedrivas. Huvudmannen uppmuntrar aktivt en anda där lärare och annan personal vågar dela med sig av erfarenheter och ger även utrymme för förstelärare och rektorer att dela med sig av goda exempel på nätverksträffarna och på mål- och strategidagar. I övrigt ger dock huvudmannen ingen ledning i hur detta erfarenhetsutbyte ska ligga till grund för ett fortsatt arbete med att utveckla beprövad erfarenhet ute på skolenheterna eller i nätverken. Huvudmannen organiserar inte heller några forum för lärare att mötas över skolgränserna för att gemensamt utveckla eller sprida beprövad erfarenhet, exempelvis inom olika ämnen. Huvudmannen följer visserligen upp skolornas utvecklingsarbete men ger inte någon tydlig ledning i hur det kollegiala lärandet ska dokumenteras för att kunna bli föremål för kritisk granskning och gemensam prövning samt spridas mellan skolenheterna. Det pågår emellertid ett arbete på

huvudmannanivå för att utveckla praktiska förutsättningar för ändamålsenlig dokumentation som kan ligga till grund för spridning av erfarenheter. Det finns också enstaka exempel på att huvudmannen har arbetat mer systematiskt med att utveckla beprövad erfarenhet. Exempelvis har de drivit ett långsiktigt arbete med att ta fram processer för det förebyggande och främjande arbetet med närvaro. Arbetet följde en bestämd arbetsgång och innefattade erfarenhetsutbyte mellan rektorerna. Kunskaperna man hade fått om högstadiesamheten kopplades även till de lägre åldrarna och arbetet fick på så vis spridning mellan stadierna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet så att det kollegiala lärandet tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte har skapat några tydliga strukturer för hur lärarnas samarbete ska bedrivas för att utvecklas till beprövad erfarenhet. Det saknas också ledning från huvudmannen kring hur arbetet som genomförs i olika samverkansforum ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. Genom ett mer systematiskt arbete kan huvudmannen skapa bättre förutsättningar för att utbildningen på samtliga skolenheter ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen ser över hur redan befintliga mötesforum kan användas för att personalens praktiska erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. En utgångspunkt för arbetet kan vara att huvudmannen inventerar vilka goda exempel som finns på systematiskt arbete med att utveckla beprövad erfarenhet i lärargrupperna. Dessa kan sedan fungera som modell eller inspiration för det vidare arbetet. Att utveckla beprövad erfarenhet innebär att personalen på ett strukturerat sätt problematiserar och prövar sin undervisning eller sin verksamhet och dokumenterar vad som sker. Det är viktigt att en sådan prövning involverar flera personer och genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt, där befintliga arbetssätt utmanas och omprövas utifrån behov. Även i detta syfte kan huvudmannen med fördel använda redan etablerade mötesforum. Huvudmannen behöver leda arbetet genom att förslagsvis formulera en agenda för möten eller tydliga riktlinjer för arbetsprocessen, liksom genom att mer systematiskt följa upp arbetet och vad det leder till.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens arbete med att utveckla utbildningen grundas i ett kritiskt förhållningssätt. I så väl valet av analysmetoder som i beslut om insatser söker huvudmannen stöd i forskning och använder forskningen som ett ramverk för analyserna. För närvarande arbetar huvudmannen med ett övergripande utvecklingsarbete som handlar om att stärka den vetenskapliga grunden i hela utbildningen och öka personalens forskningslitteracitet. I sin analys av rektorernas kvalitetsarbete har huvudmannen kritiskt granskat olika typer av forskningsansatser. De samlade analyserna har mynnat ut i det pågående arbetet som i första steget innefattar kompetensutveckling av rektorer och förstelärare. Valet av metoder för kompetensutveckling har föregåtts av kontakter med forskare samt övervägningar kring vilka modeller som bäst svarar mot den effekt som huvudmannen vill se. I valet av metoder har huvudmannen tagit stöd av forskare knutna till det fristående forskningsinstitutet, och ställt de identifierade behoven i relation till vilken forskning som finns inom området undervisningsnära ledarskap. Efter en inventering av forskning inom området fann huvudmannen att det inte finns så mycket forskning inom fältet, men att ett universitet arbetar med ett program som riktar sig mot rektorerna och deras ledarskap. Utifrån detta har huvudmannen beslutat sig för att använda de valda metoderna. Samtliga skolenheter bedriver också utvecklingsarbete inom ramen för ett övergripande område som grundar sig i att huvudmannen har identifierat behov av att utveckla

undervisningen. I analyserna har skolchefen exempelvis använt sig av en forskares definitioner av en skicklig lärare och valt dennes modell för att belysa lärarnas kompetens och utvecklingsbehov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Kerstin Martinsson

Föredragande

Signerat av: Kerstin Martinsson

I handläggningen av ärendet har även Douglas Rinaldo deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Ystads kommun den 7 oktober 2025. Digitala intervjuer genomfördes den 6 oktober 2025. Besöket genomfördes av utredarna Kerstin Martinsson och Douglas Rinaldo.

Ystad har 10 kommunala grundskolor, med totalt cirka 2700 elever. Grundskolorna leds av två skolchefer.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare/personal med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- Två gruppintervjuer på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.